

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC

Organul oficial al asociațiunii institutelor financiare românești din Ardeal, Banat, Crișana și Maramurăș „SOLIDARITATEA” Sibiu

Apare odată pe săptămână.

Redacțiunea și administrațiunea: Sibiu, Strada Bayer Nr. 1—3.

Abonamentul pe an: în țară: pentru autorități, bănci și întreprinderi Lei 500.—; pentru particulari Lei 400.—; pentru cooperative funcționari publici, de bancă și comerciali Lei 300.—. În străinătate Lei 800.—. Taxa pentru inserțiuni: de fiecare □ cm. Lei 6.—

Director: **Constantin Popp.**

Redactor: **Dr. Mihai Veliciu.**

Sumarul:

Unificare sau anarhizare. — Capitalismul în declin? — Cuvinte înțelepte. — *Cronica:* Incassările Statului în luna Iulie. Creditele bugetare pe luna August. Banca Națională a României. Aviz. Situația sumară a Băncii Naționale a României.

Unificare sau anarhizare?

Faimosul proiect de lege de „unificare” al dlui Hamangiu ministrul de justiție în urma reacțiunii prompte a tuturor factorilor interesați: barouri, camere de comerț etc. a produs vii discuțiuni și în coloanele revistei noastre. Astfel în Nrul precedent distinsul nostru colaborator *Spectator* a redus toată acțiunea contra proiectului de unificare cu furca la spiritul îngust de interese profesionale a corpului avocaților din Ardeal, — și a încercat să susțină superioritatea unor legi din V. Regat față de cele din provinciile alipite.

Dat fiind importanța unificării, *dorită de toată suflarea românească* și în special repercursiunile ce va avea aceasta unificare asupra vieții noastre economice, vrem să ne spunem și noi cuvântul nostru asupra așa zisei „unificări” sine ira et studio, ci numai condus de interesele superioare naționale. Vom căuta a lămuri chestiunea cu toată obiectivitatea, mai ales că scriitorul acestor rânduri a studiat dreptul și în București și și la Universitatea din Paris. Deci nu putem fi bănuși de sentimente „regionaliste”.

Alt colaborator al nostru dl G. Brânduș de profesiune inginer (nu avocat

interesat) a declarat că încercarea dlui ministru de justiție este — după o formulă deja de mult intrată în opinia publică, — „unificare cu furcă”.

Noi susținem că proiectul dlui ministru nu este nici măcar unificare cu furca, ci *anarhizarea vieții juridice, cu consecințe catastrofale asupra vieții sociale și economice a lor zecă milioane de cetățeni din provinciile alipite.*

Discuția asupra acestei unificări așa cum se face de ambele tabere, este fals pusă. Și anume în ce privește caracterul „național” al legiurilor din Vechiul Regat este o gogoriță bună pentru întruniri politice și pentru unele ziare, „patriotice” din București. Legiurile din Vechiul Regat, după unificarea Principatelor românești au fost create și votate de parlamentul de atunci fără discuții (cum se votează și azi legile noastre) traducând ad literam dreptul civil francez, (codul Napoleon) dreptul comercial italian etc. afară de unele capitole. În ediția regretatului profesor C. Nacu a și apărut codul civil român paralel cu textul francez.

Ori codul Napoleon este produsul codificării dreptului cutumiar francez și a dreptului canonic. Și întreb eu pe toți unificatorii ce are comun populația rurală românească, inclusiv și cea din Vechiul Regat, — cu regimurile dotale, introduse recte traduse și în codul civil român, și atât de minuțios reglementate de Codul Napoleon? Este foarte potrivită pentru societatea franceză care are o veche burghezime, ajungându-se la acele regimuri în urma evoluției acelei burghezii.

Dar se mai spune, trebuie să piară legiurile străine cari au diformat spi-

ritul românesc din provinciile alipite și trebuie introdus claritatea spiritului juridic latin. Dar se uită că toate legislațiile civile moderne au la bază dreptul roman, așa și Codul austriac, care cod a avut influență asupra unui cod mai vechiu românesc, asupra legiurilor lui Dodă Calimach?

Ce caracter național are regimul portăreilor introdus de mai mulți ani și în provinciile alipite? S'a introdus după sistemul francez, unde corpul portăreilor iar este un produs al evoluției istorice. Această instituție cu toate aceste este dezastruoasă, învechită și nepotrivită vieții moderne.

Cu toate aceste observațiuni, problema superiorității legislațiilor dintr'o provincie față de celelalte este deasemenea rău pusă. Noi nu discutăm superioritatea unei legislații față de cealaltă și susținem că atât legislațiile din provinciile alipite cât și cea din Vechiul Regat în multe și importante părți sunt foarte învechite și nu mai corespund necesității vieții moderne. S'a citat ca exemplu superioritatea procedurii falimentare din codul com. român. — Nimic mai fals.

Într'adevăr sistemul legal din Ardeal a curatorilor falimentari este o bațjocoră, o jăcmăneală rușinoasă sub scutul legii! Dar dacă în Ardeal se îmbogățesc domnii curatorii pe spatele creditorilor, în Vechiul Regat falimentul este o vacă de smuls în favoarea fiscului. Anume statul prelevă aproape întreaga masă sub titlu de taxe. Procedura de lichidare este tot așa de greoaie, chiar mai lentă decât cea din Ardeal. — Iar rezultatul pentru creditori, conform statisticii, exact ca în Ardeal dela 0% la maximum 3% din creanțe.*)

*) Chiar la încheierea revistei cetim în „Curentul” o „publicațiune oficială” despre cotele ce se repartizează creditorilor falimentari interesați:

„Cassieria Sindicatului falimentelor din trib. Ilfov s. l. comercială, aduce la cunoștința creditorilor interesați, că în falimentele mai jos enumerate se impart — conform prevederilor statelor de repartiziție respective — cotele rezultate din lichidare.

Iată specificația acestor cote:

„In falimentul frații S. Kraufman (dosar Nr. 60/930), se dă cotă de lei 2,71%; în falimentul Jean Goldstein (dosar Nr. 115/930) se dă cotă de lei 6,74 la sută; în falimentul Jacques Lustgarten (dosar Nr. 134/930) se dă cotă de lei 2,60 la sută; în falimentul W. Loesch (dosar Nr. 43/930), se dă cotă de lei 0,37 la sută; în falimentul Frieda Bec (dosar Nr. 114/929), se dă cotă de lei 14,38 la sută; în falimentul N. Georgescu (dosar Nr. 114 928), se dă cotă de lei 0.08566 la sută, iar în falimentul societăți anonime Arax (dosar Nr. 134/928), se dă cotă de lei 0.00304 la sută.”

Deci și un sistem și și celalalt este defectuos. Nu introducerea codului com. român pe întreg teritoriul țării este soluția, ci crearea unui nou cod comercial unificat, cu dispozițiile cele mai moderne posibile.

Sau dreptul de succesiune a soțului supraviețuitor este tot atât de inechitabil și nejust în Codul civil român ca în Codul civil austriac.

Nu-i soluție înlocuirea codului austriac cu cel napoleonean cari s'au născut în aceeaș epocă. Unificare prin introducerea de legi moderne adecvate vieții economice și sociale de azi!

Nu este nimenea contra unificării, ci toată lumea, inclusiv și advocații din provinciile alipite, al căror patriotism este o crimă să se tragă la îndoială. Nu-i vom apăra noi, în urma profesiei lor se vor ști apăra mai bine! Dar este un argument ușuratic al unificatorilor: advocații se opun din interese meschine personale pentru că nu cunosc legiurile românești și se tem că-și vor pierde clientela.

Gravă eroare! Un jurist — dat fiind obârșia comună a dreptului modern — se familiarizează repede cu dispozițiile unor legi noi. Dovadă unii dintre magistrații din Vechiul Regat, veniți în Ardeal — cari deși n'aveau, mai ales imediat după Unire, isvoare de drept în limba română, — au devenit judecători excelenți și nu odată mai buni decât colegii lor ardeleni.

Advocaților ardeleni numai conveni le poate unificarea astfel cum este proiectată, deoarece se vor naște tot soiul de controverse, ce vor produce procese nesfârșite iar procesele le vor aduce venituri.

Unificarea așa cum este concepută de unele cercuri din București, și cum o concepe și dl ministru Hamangiu este menită să producă cele mai mari perturbațiuni în raporturile de drept existente pe aceste plaiuri, în viața socială și economică de aici.

Se vor produce cele mai mari perturbațiuni și daune nenumărate morale și materiale marelui public justițiabili. Pentru aceea suntem contra proiectului dlui Hamangiu.

Este de neînchipuit ca în sesiunea parlamentară dela toamnă să se voteze introducerea în întreaga țară a codurilor

românești cu data de 1 Ianuarie 1932. Cum își închipue domnii unificatori că zece milioane, majoritatea absolută a locuitorilor acestei țări, vor cunoaște toate aceste legi peste noapte, legi cari reglementează raporturile de drept cele mai sacre a omului dela naștere și până după moartea lui? Ce perturbațiuni va avea aceasta unificare când cetățeanul de dincoace de Carpați peste noapte va trebui să-și schimbe toate noțiunile de drept și tradițiile juridice?

Ca exemplu: cum credeți că țăranul nostru se va împăca cu dispozițiile art. 1191 și următorii din codul civil român, care prevede că dovada despre un lucru oarecare de o sumă sau de o valoare mai mare de 150 Lei nu se poate face *prin martori*, ci numai prin act autentic sau, prin un act sub semnătură privată? Este de obște cunoscut sfințenia cuvântului dat la țăranul nostru. El nici azi nu se poate împăca cu ordonanța 4420/1918 care prevede act scris pentru valabilitatea înstrăinărilor imobiliare. Nu se poate împăca că nu se respectă transacțiile încheiate verbal dar cu toată solemnitatea cu martori, de multeori la Primărie, după cum e obiceiul. Iar acum dela 1 Ianuarie 1932 pentru orice fleac să se ceară act scris, când de multeori țăranul nostru, — durere — este analfabet.

Dar ce vor zice debitorii cambiali de bună credință, când se vor vedea acționați imediat după scadență, fiind termenul de prescripție 15 zile, respective cu câte o zi în plus dacă debitorul locuiește într'o depărtare mai mare ca 3 miriametri. (Ca pe vremea postilioanelor).

Dar creditorii, în special băncile, cari au acordat credite de miliarde acoperite cu cambii în alb, a căror noțiune este necunoscută și nevalabilă după codul comercial român.

Asemenea exemple s'ar putea aduce în mod nenumărat. Nu mai amintim inadaptabilitatea regimului cărților funduare cu dreptul real din Codul civil român. Și nu dorim ca viața practică să poată verifica spusele noastre. Atunci se va vedea, că în criza aceasta în care ne zbatem mai mult din motive independente de voința noastră, ce haos se va produce, adevărată anarhie.

Dar unificările de până acum cu cârpeala nu au făcut destulă dovadă despre cele susținute de noi mai sus?!

Cum am zis toată suflarea românească este pentru unificare, o dorim și este absolut necesară. Dorim însă o unificare metodică, științifică, potrivită spiritului și situației sociale a poporului român. Iar aceasta unificare este o ocaziune binevenită pentru modernizarea, reformarea dreptului român, după cum prevede și Constituția noastră. Această unificare nu-i voie să se facă — după cum se legisferează la noi — prin surprindere. Înțeleg ca să între în vigoare înainte de Monitorul Oficial ar fi ajuns la Arad sau Cernăuți.

Să se facă treptat. Zice se că proiectele codului penal, procedura penală, codul obligațiunilor, legea titlurilor de credit sunt gata. Deăsemenea este gata anteproiectul codului comercial cod care ne face cinste. Să se depună toate aceste Parlamentului pentru a le discuta și vota. În loc să voteze alte legi cu și fără rost, în loc ca să schimbe fiecare ministru o lege organică, de 3—4 ori, să se înceapă odată cu unificarea diverselor legislații fundamentale, a diverselor coduri, ce are să se facă treptat. Natural să se fixeze un termen de cel puțin 6 luni până la un an, pentru intrarea lor în vigoare.

Timpul pierdut în acești 13 ani dela Unire nu-i permis și nu se poate câștiga cu o unificare făcută la pripeală printr'o lege de 3—7 articole, a căror consecințe fatale vor fi dezastruoase pentru însăși justiția românească.

Capitalismul în declin?

În controversele profunde ce s'au iscat de când criza aceasta mondială își recoltează ravagiile, nu odată profeți din cele două tabere antagoniste: capitalistă și socialistă, au căutat să susțină, alții să combată actualul sistem economic. Evident discuția încinsă de ambele părți și dusă cu argumente irefutabile dar nu și concludente, a rămas să se reia. Este prea greu verificabil domeniul pentruca să se poată spune pe a cui parte cade

dreptatea. „Sociologia“ ca și „Economia politică“ sunt două științe cari greu se pretează la profesiri. Ambele făcând parte din domenii de activitate reală, precisă și definită, permit foarte cu greu ca în cadrul lor cineva să se joace cu profesirile.

De aceea zicem că discuția a rămas neterminată și va trebui reluată. Când? Oricând se poate relua, dar e greu să precizăm când se va termina. E greu să spunem când va fi momentul când una din taberile în discuție își va depune armele și va capitula. Pentru că câtă vreme una din tabere nu va putea spune celelalte: iată așa s'a întâmplat precum am zis eu, controversele se pot menține pe pozițiile câștigate. Atât și nimic mai mult.

Dacă ne aruncăm privirea în haosul de astăzi al vieții economice și sociale, este într'adevăr greu de spus, care tabără va învinge. Pentru că câte țări sunt în Europa aproape atâtea sisteme sociale și economice se încearcă. Dacă unele din ele se mai aseamănă sau se diferențiază fără nuanțe principale, iată însă experiența rusească din marea fostă împărăție a Răsăritului. Plecând dela revoluția din 1917 și până astăzi, această țară a încercat ca experiență socială și economică toate sistemele teoretice sau practice: marxismul în întreaga lui goliciune și așa cum orice incult îl interpretează, mai apoi un compromis între marxism și capitalism, o tranziție tolerantă în spre capitalismul de stat prin planul de cinci ani, iar acum în urmă ziarele au anunțat că bolșevicii vor să se lepede cu totul de marxism și vor să treacă din nou la capitalism. Restul Europei nu este nici el mai fericit. Țările apusene trec prin convulsii tot așa de grozave ca și bolșevismul. Unele conduse de socialiști trăiesc în pur regim capitalist și deși nu-l adoră nu se ating de el nici în ruptul capului. Unele măsuri timide și neprecise nu sunt totuși de natură a atinge demnitatea acestui regim tolerat. Iar alături de aceste monstruoziități și anahronisme neînțelese iată Italia cu un sistem economic și social de origine pură locală sau regională. Toate acestea dăinuiesc la un loc. Se urăsc, se combat, se freacă între ele, dar nu se distrug. Trăiesc ca niște fiare îmblânzite, dar cari totuși nu și-au lăsat în abandonare însușirile sălbatice.

Poate că până aici lucrurile ar mai fi de admis; forțat dar totuși. Unde rezidă controversa cea mare este Germania, acest stat cu o organizație capitalistă prin excelență, țara frusturilor și a cernelor. Pe marginea prăpastiei economice fiind, a dat semnalul disperat după ajutor, adresându-se tuturor țărilor, fără ca una din ele și din orice regim ar fi fost condusă, să găsească nimerit să o sugrume. Socialismul avea acum ocazia să-și arate țaria. O Germanie socialistă-comunistă ar fi însemnat o Europă înroșită și deci un continent întreg în convulsii. Dar nu, nimeni de conducătorii statelor socialiste nu s'a gândit la acest lucru; din contră, s'a încercat tot ce omeneste a fost posibil pentru ca Germania să-și revină și să se refacă. Dacă se va reface sau nu, e un lucru care nu ne privește, noi suntem doar simplii muritori cari constată.

Dacă în asemenea favorabile coniecturi, lumea nu s'a putut decide să treacă brusc dela acest capitalism comentat, hulit și batjocurit spre socialismul laudat și înălțat, probabil că această trecere nu-i o chestiune de simplă declarație cum ar fi cazul divorțurilor matrimoniale. A trece dela un regim la altul, când între ele este grozava prăpastie de principii ce le desparte, însemnează ca omul să fie în stare el însuși să dărâme din firea și psihologia sa, ceea ce veacurile au clădit lent cu timp și cu răbdare. Viața omenirii e așezată pe bază de tradiții și încarnată în prejudecăți culturale, sociologice și morale, cari nu permit ruperea cu una cu două. Căci iată de exemplu, numai o parte a vieții, un element psihologic al său: religia, care s'a divizat în atâtea teorii încât nu se mai pot ținea în evidență și totuși așezămintele vechi, cu greu putem spune că se elatină. Cu atât mai greu de trecut în noui domenii de cugetare, va fi cu viața materială. Nu o zi, nici o lună, nici ani și nici chiar decenii nu pot preciza ceva în această privință.

De aceea considerăm că o discuție cu precizări de momente pe această temă este de prisos. Argumentele ce se înlanțuiesc pro și contra actualului sistem economic, sunt doar din domeniul trecutului. Fapte cari s'au produs și într'o

parte și în alta, dar cari cu nimic nu garantează că se vor mai repeta. Lumea merge cu oscilațiunile ei inerente înainte; se mai împiedecă, mai intervin perioade de acalmie, de schimbări bruște, de schimbări radicale, așa cum a fost războiul, dar adună mereu în drumul său noi directive și leapădă ceea ce nu-i mai convine.

Aceste rânduri mi s'au sugerat, dând cu ochii în „Analele economice și statistice“ pe lunile Martie, Aprilie și Maiu 1931, de conferința celebrului economist și sociolog berlinez W. Sombart, ținută în aula Academiei comerciale din București și intitulată: „Critica profesiilor marxiste. Cam același subiect și l-a pus și conferențiarul german, particularizând însă problema la această figură a lumii socialiste: Carl Marx. Este poate unul dintre foarte puținii sociologi, care a făcut profesii din propagarea unui sistem economic și social.

Cercetând toată gama argumentațiilor marxiste, W. Sombart le-a epuizat pe toate, arătând cu date statistice că de parte de a fi de lumea să se așeze după teoriile menționate, din contră deocamdată fenomenul se produce ușor în sens invers. Se știe că trei sunt teoriile principale pe cari Marx și-a construit întreg eșafodajul sistemului său și prin care credea că lumea va ajunge cu timpul economicește acolo unde spera el și anume la dictatura proletariului. Aceste teorii sunt:

1. Teoria pauperizării;
2. Teoria crizelor și
3. Teoria concentrației.

Prima teorie constă în faptul că era capitalistă cu industrializarea excesivă ce o provoacă, va necesita tot mai mulți lucrători pe cari îndrumându-i pe această cale, îi va sărăci, capitalistul finzând să răsplătească munca cât mai puțin, pentru că cu atât mai mult să se răsplătească pe sine. Ori lucrurile nu au urmat tocmai această cale. Din contră, cu cât industria a progresat, cu atât salariul lucrătorului a obținut un plus tot mai mare, urcând o scară progresivă și permanentă în decursul timpului. Așa de exemplu în Franța în anul 1810, dacă notăm salariul lucrătorului cu indicele 55, în 1900 el a fost de 100, iar în 1906 de 106. Și acest

lucru s'a întâmplat nu numai în Franța. Aceeași scară progresivă a urmat salariul lucrătorului în Germania, Britania, Statele Unite, etc. În acest domeniu, cartea lui Charles Gide: Salariul, în traducere românească de N. G. Eremie dă date de o bogăție extraordinară. Iar dacă ne oprim în special la Statele-Unite, apoi profesia marxistă cade și mai mult în desuetudine, pentru că trebuie să ne aducem aminte de sistemul „Ford“ de salarizare care tindea anume să mărească bunăstarea lucrătorilor. În acest sistem se părea, nu că lucrătorul va sărăci ci din contră, că mai curând el va deveni un mic capitalist.

Dacă e vorba de crize, Sombart a arătat de asemenea în mod strălucit că ele au existat și vor exista în orice sistem economic ne-am găsi și că deci crizele nu sunt o urmare a sistemului capitalist. Așa de exemplu în veacul al cincisprezecelea și al șaisprezecelea au existat de asemenea crize, fără ca să fi existat capitalismul. Criza a spus eruditul conferențiar nu este un fenomen propriu capitalismului ci un fenomen datorit economiei de circulație. Ori unde acest fel de economie există, criza i se suprapune. Și e greu de admis că în actualul stadiu al omenirii, se poate imagina un sistem economic fără circulație. În această lumină trebuie deci privită criza ca legată de sistemul capitalist.

În fine, în ce privește teoria concentrației, ea a fost scoasă de Sombart din discuție cu argumente tot atât de științifice. Concentrația constă în faptul că întreprinderile economice mărunte vor fi absorbite mereu de cele mari, cele mari de altele mai mari, acestea de altele uriașe, așa încât vor rămânea tot mai puține mari întreprinderi. Este marea calitate a poporului german, să știe să aprecieze însemnătatea statistice. Insuși Sombart, deși a declarat că nu din fobism, s'a folosit numai de statistici germane, recurgând la ele tocmai pentru că este convins că în Germania orice fenomen se înregistrează pe cale statistică, cu regularitatea cu care seismografele înregistrează mișcările scoarței pământului. Bazat deci pe aceste extraordinare de bogate și precise date statistice, Sombart a arătat de asemenea că concluziile marxiste în privința concen-

trafiei sunt tot atât de false ca și celelalte două parcurse. Este adevărat că o mică concentrare a întreprinderilor a avut loc, dar fără să se întâmple în sensul concepției lui Marx. Tot așa de adevărat este apoi că se ține chiar la concentrarea întreprinderilor economice. Dar aceasta până la o anumită limită optimă când produsul poate fi cel mai bun și cel mai ieftin. O concentrație peste această limită însă, nu mai este căutată pentru că întrece cazul când integrarea producției poate fi ușor supravegheată. Și această concentrație este posibilă numai în industrie. În agricultură ea e posibilă în limite foarte restrânse. În afară de aceste restricțiuni și particularități, rămâne apoi de văzut, ce se definește prin industrie mare. Obținând totuși o delimitare a acestei noțiuni, Sombart a arătat că în Germania, marile întreprinderi au fost procentual precum urmează: în 1885—25,6% din totalul întreprinderilor, în 1895—20,5% în 1907—23% și în 1925—10%. De asemenea personalul angajat pe specialități în marea industrie, formează după ultimele date statistice următoarele procente din totalul lui: pie-lăria, 35%, industria lemnului 22%, industria îmbrăcăminții, 12,9%, industria artelor 11%, și a curățitoriei 8,9%. În toate întreprinderile mari deci personalul angajat formează mai puțin ca un sfert din masa muncitoare, iar dacă e vorba de întreprinderile mari, ele scad mereu procentual, precum se vede din cifrele ce am înșirat. Proporția aceasta se menține și în celelalte ramuri ale vieții economice: comerț, transport și chiar la bănci.

Cu aceste prețioase date la îndemână și totuși celebrul sociolog s'a sfiit să facă vreoa profecție. El s'a mulțumit să afirme doar despre Marx că n'a fost profet; atât și nimic mai mult. Ce se va întâmpla de acum înainte iată deci un lucru greu de precizat, concluzie ce reiese chiar din celece am parcurs. Transformări se întâmplă dela o zi la alta. Lumea evoluează, fără ca vreun fenomen economic sau social să-și poată face apariția în zorii unei zile de odată cu răsăritul soarelui.

În aceste condițiuni discuția asupra celorce vor fi e inutilă. Sistemul economic care va rămânea biruitor — după ce am văzut că unicul profet în lumea socială a fost plin de nereușită, — credem noi nu poate fi de nimeni precizat. Căci din moment ce orice întorsătură istorică pune pe noi baze sistemele economice, politice și sociologice, a preciza un sistem economic la care va ajunge lumea, însemnează a pretinde că timpul stă pe loc, sau că pământul se oprește din mers. Capitulara capitalismului deci poate să fie un nonsens, dar transformarea și adaptarea lui, iată ce poate să se întâmple.

Ing. GH. BRĂNDUȘ.

Cuvinte înțelepte.

Inițiativa este închipuirea pusă în acțiune.

*

Omul care a reușit în viață, a avut poate tot atâta de suferit ca și cel ce nu a reușit, dar... el a încercat de mai multe ori: iată diferența!

*

O observație făcută subalternului, în fața altor persoane, schimbă adeseori un bun funcționar, care a fost vinovat de o mică greșală, în un om răsbunător, dela al cărui zel nu veți mai avea de așteptat prea mult.

*

Să profiți de ideile altora, este mai bine decât să le posezi pe ale tale proprii, dar cari îți rămân neproductive.

*

Spiritul animator al șefului, consistă în parte, în crearea unei atmosfere de optimism, în care el face să trăiască colaboratorii săi și la a cărei creiere el este cu atât mai meritos cu cât numai el singur poate să cunoască toate greutățile ce se opun operei sale.

CRONICA

Incassările Statului în luna Iulie. Situația încassărilor Statului, pe luna Iulie, făcute prin Banca Națională, se cifrează la două miliarde 199 milioane 543.342 Lei.

La aceste încassări se adaugă cota anuităților la împrumutul de stabilizare vărsate de

Casa Autonomă a Monopolurilor Statului direct tezaurului public.

Aceste vărsăminte se cifrează la primul împrumut de stabilizare la 113 'mil. 434.383 iar la al doilea împrumut la 86 mil. 798.027.

Deci, în total, încasările pe luna Iulie, au fost de două miliarde 400 milioane Lei.

*

Creditele bugetare pe luna August. Direcția mișcării fondurilor din ministerul finanțelor de comun acord cu celelalte departamente a fixat cheltuielile statului, pe luna August, la două miliarde 258.536.822 Lei.

*

Banca Națională a României. Se aduce la cunoștința generală că, Banca Națională a României a decis retragerea din circulație a biletelor de 100 Lei de culoare albastră, violetă și cărămizie.

Posesorii acestor bilete sunt rugați a le prezenta pentru preschimbare până la 1 Octombrie 1931 la sediul Băncii din București Str. Lipscani Nr. 25 și la toate sucursalele și agențiile din țară, cunoscând că dela această dată biletele nu vor mai avea putere liberatorie.

Totodată Banca face cunoscut că nu vor rămâne în circulație din biletele de 100 Lei, decât cele de culoare septe închisă.

AVIZ!

Banca „PATRIA” din Blaj, în adunarea generală din 30 Iunie 1931, separând cu totul secțiunea comercială și industrială a rămas numai cu secțiunea bancară. — În consecință firma „PATRIA” bancă pentru Credit, Comerț și Industrie s. a. Blaj, s'a schimbat în: „PATRIA” institut de Credit și Economii s. a. Blaj.

Situațiunea sumară a Băncii Naționale a României

Extragem din ultima situațiune sumară, dela 1 August 1931, a Băncii Naționale următoarele poziții:

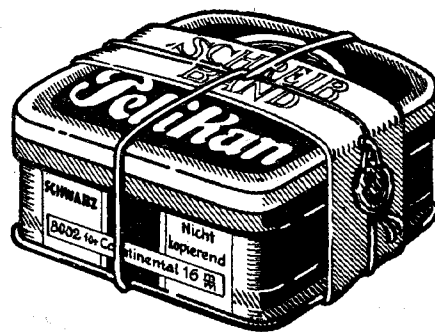
Activ	Lei
Aur în țară și străinătate	8.868,167.691
Devize	1.667,343.614

Monetă divizionară	996,120.410
Portofoliul comercial	9.607,308.524
Avansuri pe titluri și metale prețioase	638,621.964
Datoria Statului	3.484,560.893
Avansuri temporare Tezaurului	2.000,000.000
Titluri și participațiuni	880,259.217
Fond. de pens. și asistență pt. personal	139,683.527
Imobile	556,730.703
Mobilier și mașini de imprimerie	99,289.529
Cheltuieli de administrație	61,018.761
Activ corăsp. unor angaj. pe termen	1.169,978.751
Conturi diverse	2.125,753.240
Totalul activelor	32.294,836.824

Pasiv

Capital social	600,000.000
Fond de rezervă	376,377.254
Fonduri pentru amortizări	401,407.877
Fonduri de pensii și asis. pt. personal	150,601.124
Bilete B. N. R. în circulațiune	19.504,414.755
Conturi curente și depozite la vedere	7.235,751.386
Dobânzi și beneficii diverse.. . . .	105,440.646
Conturi diverse	2.341,973.250
Raportul între stocul de aur și angajamente	33,16%
Raportul între stocul total și angajamente	38,77%

Taxa: { Scont 8%
Dobânda 9%

IN DEPOZIT
LA
„DACIA TRAIANĂ”
SIBIU
PIAȚA UNIRII 7
TELEFON: 168.

„AGRICOLA“, societate economică pe acții în Hunedoara.**CONVOCARÉ.**

Domnii acționari ai băneii „AGRICOLA“, societate economică pe acții în Hunedoara, prin aceasta, conform statutelor, sunt invitați a participa la

adunarea generală ordinară,

care se va ținea în Hunedoara în localul institutului *Joi în 27 August 1931*, iar pentru cazul că la această adunare nu s'ar prezenta un număr suficient de acționari, atunci adunarea se va ținea în ziua de *Joi în 3 Septembrie 1931*, la ora 2 p. m. cu următoarea

Ordine de zi:

1. Deschiderea și constituirea adunării generale;
2. Raportul Consiliului de administrație, raportul Comitetului de censored și stabilirea bilanțului pe anul 1930;
3. Distribuirea profitului;
4. Descărcarea Consiliului de administrație și a Comitetului de censored pentru gestiunea 1930;
5. Alegerea alor 3 membri în Consiliul de administrație;
6. Alegerea alor 2 membri în Comitetul de censored;
7. Fixarea marcelor de prezență;
8. Eventuale propuneri în cadrele statutelor.

Hunedoara, la 7 August 1931.

Consiliul de administrație

Activ	Contul Bilanț încheiat la 31 Decembrie 1930	Pasiv	
Cassa	201.869—	Capital	1,500.000—
Cambii de bancă	4,970.995—	Fond de rezerve	434.512—
Debite de cont-curent	1,635.797—	Fond de rezerve pentru creanțe dubioase	15.203—
Debitori	273.391—	Spese de fondare	51.761—
Efecte	191.510—	Fond de pensuni	25.782—
Cereale și derivate	112.541—	Fondul N. Macrea	12.100—
Imobile	670.000—	Depuneri spre fructificare	6,039.469—
Instalațiunea Morii	4,685.338—	Depozite de cassă	489.144—
Mobilier	19.951—	Reescont	2,838.450—
Diverse	204.946—	Credit cont-curent	1,356.514—
		Dividend neridieat	35.476.70
		Diverse	73.979.30
		Interese anticipate	65.652—
		Profit curat minus amortizările	30.396—
	12,966.439—		12,966.439—

Debit	Contul Profit și Pierdere încheiat la 31 Dec. 1930	Credit	
Interese de depuneri	665.325—	Dobânzi, proviziuni și câștig din afaceri	2,627.465—
Interese de reescont	283.160—		
Salare și adause	696.242—		
Cheltuieli generale	526.464—		
Contribuțiuni	307.970—		
Amortizări	117.908—		
Profit curat minus amortizările	30.396—		
	2,627.465—		2,627.465—

Hunedoara, la 31 Decembrie 1930.

Pentru contabilitate:
ss. Buzila
director, expert-contabil.

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

ss. Dr. Gheorghe Dubleșiu, ss. Gheorghe Rain, ss. Dr. Gheorghe Dănilă,
președinte. vicepreședinte.

ss. Ioan Dima, ss. Nicolae Țintea, ss. Valeriu Pascu.

Subsemnatul Comitet de Censored am examinat conturile prezente și le-am aflat în deplină consonanță cu registrele societății.

Hunedoara, la 7 August 1931.

ss. Constantin Dăncilă, ss. Gheorghe Pop, ss. Vasile Greavu.
președinte.